

Dosarul nr. 3ra-367/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. I.Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. VI.Clima, E.Palanciuc, A.Malîi)

DECIZIE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Moren Group” reprezentată de avocatul Victoria Gamurari și de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Tutun-CTC” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Moren Group” cu privire la contestarea actului și recunoașterea legalității actului, și

la acțiunea intervenientului principal Societatea pe Acțiuni „Moren Group” împotriva Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea mărcii,

împotriva deciziei din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Moren Group” și de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și a fost menținută hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2016, Societatea pe Acțiuni „Tutun-CTC” (în continuare SA „Tutun-CTC”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare AGEPI), intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Moren Group” (în continuare SA „Moren Group”) cu privire la contestarea actului și recunoașterea legalității actului.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 27 februarie 2014 AGEPI a înregistrat cererea SC „Inter Tabac” SRL de înregistrare a mărcii combinate

„Astra Oriental Blend” cu nr. 034703, cu următoarea listă a produselor: clasa 34 - tutun, produse de tutun, țigarete conform Clasificării de la Nisa.

Ulterior, prin cererea nr. 2719 din 1 aprilie 2015, SC „Inter Tabac” SRL și SA „Moren Group” au solicitat AGEPI înregistrarea contractului de cesiune, prin care drepturile SC „Inter Tabac” SRL referitoare la cererea cu nr. 034703, au fost transmise către SA „Moren Group”.

Nefiind de acord cu înregistrarea mărcii combinate nominalizate, la 30 septembrie 2014, SA „Tutun-CTC” a depus opoziție, prin care a solicitat AGEPI respingerea înregistrării mărcii „Astra Oriental Blend”, nr. de depozit 034703, iar prin decizia nr. 5457 din 11 mai 2016 a Direcției mărci și design industrial a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, a fost considerată întemeiată opoziția depusă în conformitate cu art. 40 din Legea nr. 38/2008 și a fost respinsă cererea de înregistrare a mărcii „Astra Oriental Blend”, nr. de depozit 034703.

A mai invocat reclamanta că la 12 iulie 2016, AGEPI a înregistrat cererea de examinare a contestației nr. 3604 depusă de solicitantul SA „Moren Group” prin intermediul mandatarului autorizat Anastasia Didenco, prin care a solicitat admiterea cererii cu nr. de depozit nr. 034703 spre înregistrare pentru produsele din clasa 34 și anume „țigarete”. Prin această cerere, solicitantul a decis limitarea listei produselor pentru care solicită înregistrarea de la tutun; produse din tutun; țigarete la țigarete, solicitând înregistrarea doar pentru „țigarete”. Contestația vizată a fost examinată la ședințele Comisiei de contestații a AGEPI din 29 septembrie 2016 și 25 octombrie 2016.

Prin scrisoarea nr. 12891 din 17 noiembrie 2016, expediată la 22 noiembrie 2016 și recepționată la 23 noiembrie 2016, AGEPI a informat-o că prin hotărârea Comisiei de contestații pronunțată la 3 noiembrie 2016 pe marginea examinării contestației depuse de SA „Moren Group” în cadrul dosarului de înregistrare a mărcii combinate „Astra Oriental Blend”, nr. de depozit 034703 – a fost acceptată revendicarea contestatarului, fiind abrogată decizia din 11 mai 2016 a Direcției mărci și design industrial și a fost acceptată înregistrarea mărcii solicitate pentru produse din clasa 34 „țigarete”, dosarul fiind transmis în Direcția mărci și design industrial pentru continuarea procedurilor.

În opinia reclamantei, hotărârea enunțată a Comisiei de contestații a AGEPI este ilegală, emisă contrar prevederilor legale, cu încălcarea competenței și cu încălcarea procedurii stabilite, din care motiv este pasibilă anulării integrale, or cu toate că solicitantul SA „Moren Group” prin cererea de contestație nr. 3604 depusă la AGEPI la data de 12 iulie 2016 și-a limitat lista de mărfuri pentru care solicită înregistrarea mărcii de la tutun; produse din tutun; țigarete la țigarete, în BOPI în mod contrar prevederilor legale, nu au fost publicate datele privind limitarea listei produselor pentru care SA „Moren Group” a solicitat înregistrarea mărcii de la tutun; produse din tutun; țigarete la țigarete, iar în consecință, reclamantei i-a fost încălcat dreptul de a înainta opoziție.

Drept rezultat, hotărârea Comisiei de contestații a AGEPI este ilegală, deoarece Comisia de contestații urma să examineze legalitatea deciziei nr. 5457 din 11 mai 2016 a Direcției mărci design industrial a AGEPI prin prisma cererii solicitantului SA „Moren Group” de a înregistra marca pentru produsele tutun; produse din tutun, țigarete, opoziției depuse de SA „Tutun-CTC” și soluției oferite de Direcția mărci și design industrial prin decizia din 11 mai 2016, cu toate acestea Comisia de contestații a examinat decizia enunțată prin prisma solicitării SA „Moren Group” de a înregistra marca combinată pentru țigarete, dar nu prin prisma cererii solicitantului SA „Moren Group” de a înregistra marca pentru tutun; produse din tutun; țigarete, precum a examinat-o Direcția mărci și design industrial a AGEPI.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 10507 din 12 septembrie 2016, AGEPI a informat-o că pentru data de 29 septembrie 2016, ora 11:00, a fost fixată ședința Comisiei de Contestații cu privire la examinarea Contestației depuse de solicitantul SA „Moren Group” împotriva deciziei de respingere totală a cererii de înregistrare a mărcii combinate „Astra Oriental Blend” nr. de depozit 034703.

Reclamanta a menționat că conform competenței atribuite prin lege, Comisia de contestații urma să constate ilegalitatea, prin anularea în tot sau în parte, a deciziei unei subdiviziuni a AGEPI, cu remiterea dosarului spre reexaminare subdiviziunii respective, dar nu emiterea unei noi hotărâri/decizii.

Mai mult ca atât că marca combinată „Astra Oriental Blend” nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group” este similară cu marca anterioară „Astra” nr. R11103 titular SA „Tutun CTC” și din cauza similitudinii produselor și/sau serviciilor pe care le desemnează cele două mărci, există riscul de confuzie pentru consumator, inclusiv riscul de asociere cu marca anterioară deținută de SA „Tutun-CTC”, ceea ce constituie conform art. 8 din Legea nr.38 din 29 februarie 2008 motiv de refuz de înregistrare a mărcii.

Aici s-a mai menționat că prin hotărârea Consiliului administrativ al ANPC nr. CNP-03-12/61 din 6 septembrie 2012, decizia din 20 martie 2013 a Curții Supreme de Justiție și prin hotărârea din 7 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău (menținută prin decizia din 6 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție) s-a constatat că folosirea mărcii combinate ASTRA nr. R11103, titular SA „Tutun-CTC”, de către SRL „Inter-Tabac” la fabricarea țigaretelor Astra, ambalajul cărora este similar cu marca „Astra Oriental Blend” nr. de depozit 034703, înregistrată prin hotărârea contestată a Comisiei de contestații, este ilegală și a fost interzisă.

Suplimentar, a indicat că la 15 septembrie 2011, AGEPI a înregistrat cererea de înregistrare a mărcii combinate „Astra Oriental Blend”, nr. de depozit 029810 solicitant SA „Moren Group” pentru produsul din clasa 34 „țigarete”, conform Clasificării de la Nisa, iar la 15 februarie 2012, SA „Tutun-CTC” a depus cererea de examinare a opoziției, prin care a solicitat respingerea înregistrării mărcii „Astra Oriental Blend”, nr. de depozit 029810, solicitant SA „Moren Group”. Prin Decizia Departamentului mărci, modele și desene industriale, nr. 15262 din 7 decembrie 2012, a fost considerată întemeiată

opozitia depusă de SA „Tutun-CTC” și a fost respinsă cererea de înregistrare a mărcii „Astra Oriental Blend”, nr. de depozit 029810.

La 13 februarie 2013, SA „Moren Group” a depus Contestația împotriva deciziei nr. 15252 din 7 decembrie 2012 a Departamentului mărci, modele și desene industriale, iar prin hotărârea Comisiei de contestații din 28 ianuarie 2014, a fost respinsă revendicarea contestatarului și a fost menținută decizia din 7 decembrie 2012 a Departamentului mărci, modele și desene industriale. Hotărârea Comisiei de Contestații din 28 ianuarie 2014 este în vigoare, nefiind atacată. Cererile de înregistrare a mărcilor „Astra Oriental Blend”, numerele de depozit 029810 și 034703, au același solicitant – SA „Moren Group”; înregistrarea mărcii pentru aceleași produse – clasa 34 „țigarete”, conform Clasificării de la Nisa; mărcile care se solicită a fi înregistrate sunt similare, dacă nu chiar identice.

Astfel, în opinia sa rezultă că AGEPI s-a expus deja cu privire la înregistrarea mărcii combinate „Astra Oriental Blend” pentru produsele din clasa 34 „țigarete”, solicitant SA „Moren Group”, respingând cererea de înregistrare a mărcii „Astra Oriental Blend, nr. de depozit 029810, decizie care a fost menținută prin hotărârea Comisiei de contestații a AGEPI din 28 ianuarie 2014, iar hotărârea Comisiei de contestații din 3 noiembrie 2016, care este opusă Hotărârii Comisiei de contestații din 28 ianuarie 2014 este ilegală.

În drept, reprezentantul reclamantei SA „Tutun-CTC” a invocat prevederile art. 8, 40, 44, 48 din Legea privind protecția mărcilor, art. 3, 5, 16, 17, 19, 21, 25, 26 din Legea contenciosului administrativ, pct. 1,3,41, 46-49, 53, 55, 56, 62, 65 din Regulamentul privind organizarea Comisiei de contestații în domeniul proprietății intelectuale și procedura de examinare a contestațiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 257 din 02 aprilie 2009.

SA „Tutun-CTC” a solicitat anularea hotărârii Comisiei de contestații a AGEPI din 3 noiembrie 2016 aprobată la cererea de înregistrare a mărcii combinate Astra Oriental Blend nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group” și recunoașterea legalității deciziei nr. 5457 din 11 mai 2016 a Direcției mărci și design industrial.

Pe parcursul examinării cauzei, SA „Moren Group” acționând în calitate de intervenient principal, a înaintat acțiune împotriva SA „Tutun-CTC”, intervenient accesoriu AGEPI cu privire la anularea mărcii.

În motivarea acțiunii, s-a invocat că marca „Astra” nr. 11103 din 3 septembrie 2004, titular SA „Tutun-CTC” a fost intenționat înregistrată pentru produse similare, de fapt această marcă fiind înregistrată pentru „articole pentru fumători, chibrituri” și nicidecum pentru produse din tutun.

Conform SA „Moren Group”, reclamanta-pârâtă SA „Tutun-CTC” a depus intenționat spre înregistrare marca „Astra” și anume cu scopul de a produce țigări fără a solicita permisiunea titularului legal – SA „Moren Grup”.

În acest sens, a invocat că la 7 octombrie 2005, SA „Tutun-CTC” a semnat un contract cu privire la utilizarea mărcii R 6468 din 28 mai 1999, titular SA „Moren Grup”, prin care se atestă că SA „Tutun-CTC” recunoaște legalitatea și drepturile asupra mărcii R6468 din 28 mai 1999, deci SA „Tutun-

CTC” la acel moment era conștientă de faptul că nu a fost în drept să utilizeze marca sa nr.1 1103 din 3 septembrie 2004 pentru producerea țigărilor.

A mai susținut că marca comercială combinată nr. 1 1103 pe care o deține SA „Tutun-CTC” nu este înregistrată pentru toate produsele din clasa 34, această marcă a fost înregistrată doar pentru „articole pentru fumători, chibrituri” - astfel SA „Tutun-CTC” a fost în drept de a utiliza marca respectivă pentru gama de produse pentru care aceasta a fost înregistrată și nicidecum pentru producerea țigaretelor.

Cât privește semnul nr. 26372 (ASTRU) din 24/11/2010, a invocat că acest semn este utilizat în circuitul comercial pe fundalul mărcii Nr. R11103 fapt, care duce la crearea impresiei globale ca fiind o marcă similar cu semnul Nr. 034703.

Din considerentul că SA „Tutun-CTC” utilizează intenționat această înregistrare pentru a profita pe seama mărcii anterioare Astra nr.R6468, a fost depusă prezenta acțiune, SA „Moren Group” solicitând anularea mărcii nr.11103 din 3 septembrie 2004 și a mărcii nr.26372 din 24 noiembrie 2014, titular SA „Tutun-CTC”.

Prin încheierea din 14 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea SA „Moren Group” a fost primită pentru a fi examinată concomitent cu acțiunea SA „Tutun-CTC”.

Prin hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Tutun-CTC” a fost admisă parțial, fiind dispusă anularea hotărârii Comisiei de contestații a AGEPI din 3 noiembrie 2016 aprobată la cererea de înregistrare a mărcii combinate Astra Oriental Blend nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group”. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Cererea de chemare în judecată a intervenientului principal SA „Moren Group” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de SA „Moren Group” și AGEPI și a fost menținută hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au constatat că hotărârea Comisiei de contestații a AGEPI din 3 noiembrie 2016 aprobată la cererea de înregistrare a mărcii combinate Astra Oriental Blend nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group” depășește competențele stabilite acesteia, motiv pentru care a fost anulată.

Or, reclamanta SA „Tutun-CTC” deține marca combinată individual „Astra” înregistrată cu numărul R 11103, culori revendicate alb, roșu, cafeniu-închis, pentru produse din clasele 34, 35, 39 conform Clasificării de la Nisa, valabilă pînă la 22.07.2022.

La rândul său, protecția se extinde asupra tuturor elementelor mărcii, cu excepția cuvântului Astra, pe când marca combinată Astra Oriental Blend, nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group” este similară cu marca anterioară „Astra” R11103, titular SA „Tutun- CTC” și din cauza identității ori similitudinii produselor și/sau serviciilor pe care le desemnează cele două

mărci, există riscul de confuzie pentru consumator, inclusiv riscul de asociere cu marca anterioară, deținută de SA „Tutun-CTC”, ceea ce este inadmisibil.

În acest context, instanțele de judecată au reținut că, prin hotărârea Consiliului administrativ al ANPC nr.CNP-03-12/61 s-a dispus: a califica acțiunile SRL „Inter-Tabac” (care ulterior a cesionat marca către SA „Moren-Group”) manifestate prin copierea formei, ambalajului și a aspectului exterior al mărfii agentului economic SA „Tutun-CTC” ca încălcare a art. 8 lit. d) din Legea nr.1103 din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței; emiterea prescripției SRL „Inter-Tabac” în vederea încetării actelor de concurență neloială, manifestate prin copierea formei, ambalajului și aspectul exterior al mărfii – țigarete fără filtru Astru ce aparține agentului economic SA „Tutun-CTC”.

Aici s-a menționat că hotărârea menționată supra a fost menținută prin decizia din 20 martie 2013 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a constatat că „eticheta și ambalajul țigărilor Astra produse de SRL „Inter-Tabac” sunt identice cu eticheta și ambalajul țigărilor „Astru” produse de SA „Tutun-CTC”, ceea ce crează o confuzie în viziunea consumatorilor în privința produsului dat. SRL „Inter-Tabac” poate utiliza pe pachetele sale de țigări doar cuvântul Astra, însă nu forma pachetului și culorile imprimate pe acestea, care aparțin SA „Tutun-CTC”.

De asemenea, prin hotărârea din 07 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 6 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție a fost stabilit faptul concurenței neloiale prin folosirea neautorizată a elementelor mărcii comerciale combinate „Astra” și crearea confuziei prin producerea țigaretelor de către SRL „Inter-Tabac”, interzicerea SRL „Inter-Tabac” să fabrice produse din tutun cu utilizarea elementelor mărcii combinate Astra.

Referitor la acțiunea intervenientului principal SA „Moren Group” cu privire la anularea mărcii nr.11103 din 3 septembrie 2004 și nr.26372 din 24 noiembrie 2014, instanțele de judecată au considerat-o neîntemeiată, motiv pentru care a fost respinsă, or, mărcile Astra R 11103 și Astru 26372 deținute de către SA „Tutun-CTC” și Astra R6468, titular SA „Moren Group” și circumstanțele care fac referire la pretențiile de anulare a acestora au fost supuse anterior examinării în instanțele de judecată, fiind emise decizii definitive și irevocabile, dobândind în acest sens puterea lucrului judecat.

În afară de aceasta, marca verbală Astru nr.26372, titular SA „Tutun-CTC” a fost înregistrată de către AGEPI, în acest sens fiind emisă hotărârea 14 iulie 2014 a Curții de Apel Chișinău (prin care a fost obligată AGEPI să înregistreze, conform procedurilor prevăzute de legislația în vigoare, marca verbală „ASTRU” nr. de depozit 027407 din 13.07.2010, pentru produsele din clasa 34 și 35 CIPS, conform cererii de înregistrare depuse la data de 05.07.2010), care a fost menținută prin decizia din 15 octombrie 2014 a Curții Supreme de Justiție, unde opunerile SA „Moren-Group” au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Plus la aceasta, pentru a declara nulitatea mărcii, este importantă existența unei mărci anterioare și nu existența unei mărci ulterioare, iar marca înregistrată

prin Hotărârea Comisiei de contestații a AGEPI din 3 noiembrie 2016 este ulterioară mărcilor care s-au solicitat a fi anulate și astfel, nu poate servi drept temei pentru anularea mărcilor deținute de SA „Tutun-CTC” nr. 11103 din 3 septembrie 2004 și nr. 26372 din 24 noiembrie 2014 (vol.II,f.d.60-65,105-124).

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, la 1 februarie 2019 și, respectiv la 19 februarie 2019, SA „Moren Group” reprezentată de avocatul Victoria Gamurari și AGEPI le-au contestat cu recursuri separate, însă având solicitări comune, solicitând admiterea recursurilor, casarea integrală a actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii inițiale și de admitere a acțiunii intervenientului principal.

În motivarea recursurilor s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referințele la cererea de chemare în judecată și în cererile de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că hotărârea Comisiei de Contestații din 3 noiembrie 2016 este legală și întemeiată, or, Comisia de contestații a constatat că imaginea mărcii conform cererii de înregistrare, deși a fost foarte apropiată de marca opusă „ASTRA” nr. R 11103 din 22 iulie 2002, înregistrată pentru produse similare din clasa 34 „articole pentru fumători, chibrituri” pe numele SA „Tutun-CTC”, deși ambele semne comparate au fost combinate și există deosebiri de ordin vizual, totuși acestea sunt înregistrate pentru produse diferite din aceeași clasă, iar practica admite coexistența unor mărci foarte apropiate sau chiar identice pentru diferite categorii de produse conform CIPS.

În continuare, s-a invocat că instanțele de judecată greșit au ajuns la concluzia că pârâtul a contrazis o hotărâre deja adoptată de instanța judiciară supremă, concluzie ce este în contradicție cu circumstanțele cauzei. Astfel, litigiile judiciare despre care reclamantul a menționat în cererea de chemare în judecată, în special făcând referire la decizia din 20 martie 2013 a Curții Supreme de Justiție (dosar nr. 3ra-451/2013), precum și la hotărârea din 7 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău (dosar nr. 2-343/12), menținută în vigoare prin decizia 6 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție (dosar nr. 2ra-3006/2013) și care au fost reținute de către instanțele de judecată în prezentul litigiu nu au relevanță, or, litigiile respective au avut ca obiecte actele de concurență neloială care cad sub incidența Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, iar potrivit art. 1 alin. (2) din Legea enunțată, scopul acestei legi constă în reglementarea relațiilor ce țin de protecția, menținerea și stimularea concurenței în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor. La fel, litigiile se referă la alte părți, ori în cazul dat contestatarul solicitant este compania SA „Moren Group”, care nu a fost parte pe dosarele menționate.

Pe cale de concluzie, recurenții au invocat și faptul că toate acțiunile AGEPI ce țin de examinarea cererii de înregistrare nr. de depozit 034703 din 27 februarie 2014, precum și emiterea hotărârii Comisiei de contestații din 3 noiembrie 2016 au fost realizate în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, iar AGEPI în calitatea sa de oficiu național în domeniul proprietății

intelectuale a acționat cu bună credință în cadrul aplicării actelor normative respective.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere parțială a acțiunii inițiale și de respingere a acțiunii intervenientului principal (vol.II,f.d.128-133,138-140).

Prin referința depusă la 14 martie 2019, AGEPI a solicitat admiterea recursului declarat de SA „Moren Group” în sensul enunțat, invocând motivele de drept și de fapt indicate în recursul nominalizat anexat la dosar.

Prin referința depusă la 21 martie 2019, SA „Tutun-CTC” a solicitat declararea recursurilor depuse de SA „Moren Group” reprezentată de avocatul Victoria Gamurari și de AGEPI ca inadmisibile, deoarece acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursurile nominalizate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Colegiul menționează că recursurile au fost depuse până la intrarea în vigoare a Codului administrativ. Respectiv, termenul de declarare al recursurilor urmează fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 septembrie 2018 (vol.II,f.d.103-104), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc. Astfel, recursurile declarate de SA „Moren Group” reprezentată de avocatul Victoria Gamurari și de AGEPI la 1 februarie 2019 și, respectiv la 19 februarie 2019, sunt în termen.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând recursurile declarate de SA „Moren Group” reprezentată de avocatul Victoria Gamurari și de AGEPI a considerat că acestea sunt admisibile.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiu aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

După cum denotă actele cauzei, înaintând la 20 decembrie 2016 prezenta acțiune, SA „Tutun-CTC” a solicitat anularea hotărârii Comisiei de contestații a AGEPI din 3 noiembrie 2016 aprobată la cererea de înregistrare a mărcii combinate Astra Oriental Blend nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group” și recunoașterea legalității deciziei nr. 5457 din 11 mai 2016 a Direcției mărci și design industrial (vol.I,f.d.5-17, vol.II,f.d.22-25).

La rândul său, SA „Moren Group” acționând în calitate de intervenient principal a înaintat acțiune separată împotriva SA „Tutun-CTC”, intervenient accesoriu AGEPI, prin care a solicitat anularea mărcii nr.11103 din 3 septembrie 2004 și a mărcii nr.26372 din 24 noiembrie 2014, titular SA „Tutun-CTC” (vol.I,f.d.150-153, vol.II,f.d.14-20).

Judecând cauza în fond, prima instanță având ca obiect contestarea actului, recunoașterea legalității actului și anularea mărcii, prin hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a pronunțat în favoarea temeiniciei acțiunii inițiale depusă de SA „Tutun-CTC” cu admiterea acesteia parțial și netemeiniciei acțiunii intervenientului principal SA „Moren Group”, pe care a respins-o ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelurile declarate de SA „Moren Group” și de AGEPI, instanța de apel prin decizia din 26 septembrie 2018 a conchis asupra netemeiniciei acestora, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Instanța de recurs conchide, însă, atât prima instanță cât și instanța de apel au încălcat normele de drept procedural, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793- XIV din 10 februarie 2000 (în vigoare la data adoptării actelor care se contestă în speță), obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituia actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ putea fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Respectiv, ținând cont de cele menționate supra, Colegiul reține că la caz unul din obiectul acțiunii este hotărârea Comisiei de contestații a AGEPI din 3 noiembrie 2016 aprobată la cererea de înregistrare a mărcii combinate Astra Oriental Blend nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group”, contestarea căreia a fost solicitată nemijlocit de către SA „Tutun-CTC” prin prezenta acțiune (vol.I,f.d.5-17, vol.II,f.d.22-25).

Cu toate acestea, Colegiul constată că la materialele cauzei lipsește actul administrativ contestat de SA „Tutun-CTC”, deși acesta urma a fi anexat și examinat în cadrul soluționării litigiului. Or, instanța de judecată nu poate examina legalitatea și temeinicia unui act administrativ, atât timp cât actul nu este prezentat în instanță.

Aici, Colegiul relevă că în conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 9 alin. (2) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părțile despre posibilitatea inițierii procesului de mediere și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.

Totodată, conform art. 19 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data adoptării actelor care se contestă în speță și la data adoptării deciziei recurate), reclamantul urma a depune, o dată cu cererea de chemare în instanța de contencios administrativ, copia cererii prelabile cu dovada expedierii sau primirii acesteia de către organul respectiv, actul administrativ contestat ori, după caz, răspunsul autorității publice sau avizul de respingere a cererii prelabile.

Iar conform art. 22 alin. (2) lit. b) din aceeași lege, în cazul punerii cererii pe rol, judecătorul dispunea prezentarea de către pârît a actului administrativ contestat și a documentației care a stat la baza emiterii acestuia, a înscrisurilor sau a altor date pe care instanța le consideră necesare în judecarea cauzei.

Contrar prevederilor legal citate, în pofida rolului dirigitor al instanței judecătorești prima instanță și instanța de apel nu au dispus întru respectarea principiului nemijlocirii și contradictorialității prevăzut de art. 25 Cod de procedură civilă prezentarea actului administrativ contestat și a documentației care a stat la baza emiterii acestuia, adică instanțele de judecată au examinat legalitatea hotărârii Comisiei de contestații a AGEPI din 3 noiembrie 2016 aprobată la cererea de înregistrare a mărcii combinate Astra Oriental Blend nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group”, fără ca aceasta să fie

prezentată și cercetată în instanța de judecată, adică fără a cerceta obiectul litigiului.

Așadar, instanța de apel s-a pronunțat în privința legalității unui act administrativ fără examinarea efectivă a acestuia, circumstanțe ce impun casarea deciziei recurate cu restituirea cauzei pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău, or, la judecarea cauzei au fost încălcate cerințele art. 130 alin. (1) coroborate cu art. 239 Codul de procedură civilă, care expres prevăd că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

De menționat că deși la materialele cauzei a fost anexată doar copia extrasului hotărârii contestate de SA „Tutun-CTC”, Colegiul reține că aceasta nu poate fi supusă controlului de legalitate, deoarece înscrisul enunțat contrar prevederilor art. 139 alin. (1) Cod de procedură civilă a fost certificat doar de contestatar și nu de autoritatea emitentă.

Respectiv, lipsa certificării autenticității actului de către autoritatea emitentă denotă imposibilitatea verificării de către instanța de apel a legalității și temeiniciei acestuia.

La acest capitol, Colegiul precizează că în contextul prevederilor art. 376 alin. (1) Cod de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea cauzelor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

În conformitate cu art. 214 Cod de procedură civilă, după ce ascultă explicațiile participanților la proces, instanța judecătorească, luând în considerare opinia acestora, stabilește consecutivitatea cercetării probelor, care poate fi modificată ulterior.

Totodată, potrivit art. 222 din același cod, înscrisurilor și proceselor verbale privind cercetarea înscrisurilor, întocmite la fața locului în modul stabilit la art.125, 127 și 185 alin.(1) lit.j), li se dă citire în ședință de judecată, apoi se prezintă participanților la proces și reprezentanților și, după caz, experților, specialiștilor și martorilor. După aceasta, participanții la proces pot da explicații asupra lor.

Colegiul reține că, atât instanța de fond cât și instanța de apel contrar normelor procedurale enunțate, nu au cercetat înscrisul (hotărârea Comisiei de contestații a AGEPI din 3 noiembrie 2016 aprobată la cererea de înregistrare a mărcii combinate Astra Oriental Blend nr. de depozit 034703, solicitant SA „Moren Group”) care a fost anulat și la care s-a făcut referire în motivarea actelor contestate cu recurs, or, probele și înscrisurile cercetate în cadrul ședinței de judecată stau la baza hotărârii adoptate, indiferent de soluție, rezultând din prevederile art. 238 alin.(2) și art. 241 alin.(5) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că circumstanțele constatate în raport cu decizia instanței inferioare și procesele verbale ale ședințelor de

judecată indică nemijlocit la contradicțiile admise în contextul normelor procedurale și respectiv constituie o încălcare a acestora, ceea ce este inadmisibil.

Acest aspect indică la examinarea superficială de către instanța de apel a cauzei cu care a fost investită. Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor constatate. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, a subliniat că Convenția nu reglementează regimul probelor, ca atare (Mantovanelli împotriva Franței, pct. 34). Admisibilitatea probelor și aprecierea acestora sunt în primul rând de competența dreptului intern și a instanțelor naționale [García Ruiz împotriva Spaniei (MC), pct. 28]. Situația este similară în ceea ce privește forța probatorie și sarcina probei [Tiemann împotriva Franței și Germaniei (dec.)]. Tot instanța națională este cea care apreciază utilitatea probelor propuse [Centro Europa SRL și Di Stefano împotriva Italiei (MC), pct. 198]. Cu toate acestea, conform Convenției, caracterul echitabil al procedurii este evaluat în lumina întregii proceduri, în special a modului în care au fost colectate probele [Elsholz împotriva Germaniei (MC), pct. 66]. Prin urmare, trebuie să se asigure că mijloacele de probă au fost prezentate astfel încât să asigure un proces echitabil (Blucher împotriva Republicii Cehe, pct. 65).

Erorile primei instanțe și a instanței de apel în ordine de recurs nu este posibil de corectat, deoarece nu se admite administrarea de noi dovezi în instanța de recurs.

Din aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și casează decizia instanței de apel, cu restituirea cauzei pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și rejudecând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale ale litigiului dedus judecării.

În conformitate cu art. 195, 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Societatea

pe Acțiuni „Tutun-CTC” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Moren Group” cu privire la contestarea actului și recunoașterea legalității actului, și la acțiunea intervenientului principal Societatea pe Acțiuni „Moren Group” împotriva Societății pe Acțiuni „Tutun-CTC”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea mărcii, cu restituirea cauzei pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva